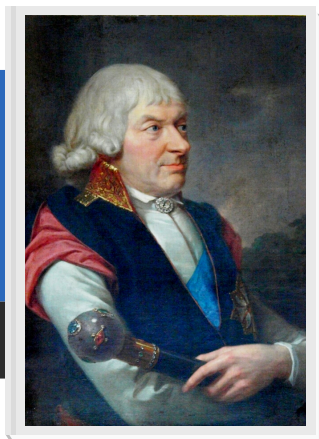

MICHAŁ KAZIMIERZ OGIŃSKI

1730-1800

Michał Kazimierz Ogiński (1730 -1800)- w latach 1766-74 właścicielem Nieborowa był Michał Kazimierz Ogiński. Wojewoda wileński, hetman wielki litewski, książę herbu Oginiec. Żoną jego była Aleksandra Czartoryska, cioteczna siostra króla Stanisława Augusta.

Hetman wsławił się szczególnie budową kanału łączącego Morze Czarne z Morzem Bałtyckim. To było dzieło jego życia, które spotkało się z powszechnym uznaniem. Ponadto Ogiński założył drukarnię w Słonimiu, oraz manufakturę mebli i gobelinów.

Był miłośnikiem sztuk pięknych i artystą. Pisał wiersze i satyry o akcentach społecznych i patriotycznych. Jego wielką pasją była muzyka. Komponował i grał na różnych instrumentach. Ulubionym była harfa, której poświęcał wiele czasu, a nawet udoskonalił jej mechanizm. Jego piękna gra na harfie wzbudzała zachwyt, a sam Diderot zaproponował mu napisanie artykułu o tym instrumencie do Wielkiej Encyklopedii Francuskiej. Tworzył polonezy odznaczające się „prawdziwą melodią polską”. Jest autorem wielu pieśni i muzyki operowej.

Po wykupieniu dóbr nieborowskich książę z właściwą sobie energią przystąpił do przekształcenia wnętrza pałacowych. Pragnął z Nieborowa „zrobić miejsce ozdoby i zabawy”. Z tego okresu 1766-68 pozostały rachunki dokumentujące pracę wielu rzemieślników: murarzy, stolarzy, szklarzy, tapicerów, kamieniarzy, blacharzy. We wnętrzach położono posadzki i stawiano piece, montowano okna, na ściany nakładano tkaniny, produkowano nowe meble, a stare odnawiano. Na froncie budynku, nad wejściem głównym umieszczono herby rodziny Ogińskich i Czartoryskich (obecne do dnia dzisiejszego).

Najistotniejsze przekształcenia dokonały się w na głównej klatce schodowej. Powstały nowe paradne schody z półkulistą ścianą, prowadzące do reprezentacyjnych salonów na drugim piętrze pałacu. Klatka schodowa i sufit zostały wyłożone kobaltowymi holenderskimi kafelkami. Wnętrza pałacu otrzymały wystrój rokokowy, a także bogate wyposażenie ruchome. Do czasów obecnych wystrój ten zachował się w Salonie Czerwonym i Sypialni Wojewody. Nie znane są nazwiska architektów, którzy projektowali i przebudowywali pałac. Można przypuszczać, że głównym pomysłodawcą wykonywanych wówczas robót, był książę znany ze swoich różnorodnych talentów i umiejętności.

Dokonał zmian również w ogrodzie oraz na terenie zabudowań gospodarczych. W pobliżu Pałacu wybudował oficynę kuchenną (dziś Pawilon Myśliwski), natomiast przy drodze nieborowskiej powstał murowany zajazd zwany „Kaffeehausem”. Obecnie własność gminny Nieborów. Uporządkował ogród regularny w stylu francuskim. Wytyczono nowe alejki, sypano groble przy stawie, szlamowano zbiorniki wodne i nasadzano nowe drzewa.

W odnowionym Nieborowie Ogińscy gościli króla Stanisława Augusta Poniatowskiego.

Hetman był uczestnikiem konfederacji barskiej i jednym z jej dowódców. Po przegranej bitwie pod Stołowiczami 1771 i upadku konfederacji udał się na emigrację do Paryża. Trudna sytuacja finansowa Ogińskiego zmusiła go do sprzedaży Nieborowa. W 1774 roku został sporządzony kontrakt kupna - sprzedaży dóbr nieborowskich zawarty pomiędzy Michałem Kazimierzem Ogińskim a Michałem Hieronimem Radziwiłłem, ożenionym z siostrzenicą hetmana, Heleną z Przeździeckich Radziwiłłową.

Ogiński darzył Nieborów wielkim sentymentem, czego dowodem był list wysyłany do Michała Hieronima tuż przed sprzedażą dóbr nieborowskich: „Dowiaduję się że mój Nieborów podoba się Wielmożnemu Księciu, kiedym go kupował, zapewne nie było w projekcie zbycie onego, świadczyć może koszt na niego łożony, do którego sytuacja rzadka mię pociągnęła, miałem z niego zrobić miejsce ozdoby i zabawy...”

Portret Michała Kazimierza Ogińskiego, autorstwa Józefa Pitschmanna można aktualnie oglądać w pałacu w Nieborowie, w Sypialni Wojewody.

Józef Pitschmann, Portret Michała Kazimierza Ogińskiego, przed 1795r.,
Muzeum Narodowe w Warszawie

Bibliografia:

Piwkowski W., "Nieborów.Arkadia. Przewodnik", Łódź 1989

Piwkowski W., „Nieborów. Mazowiecka rezydencja Radziwiłłów, Warszawa 2005

Wegner J., „Kronika”, w: Nieborów 1945-1970. Księga pamiątkowa, Warszawa 1970

Wegner J., „ Nieborów”, Wydawnictwo „SZTUKA”, Warszawa 1954

ZADANIE

Odpowiedz na pytania na podstawie tekstu o Michale Kazimierzu Ogińskim. Utwórz hasło główne z ponumerowanych liter.

1. Jakiego herbu był Michał Kazimierz Ogiński?

11			5			
----	--	--	---	--	--	--

2. Co było dziełem życia hetmana?

	2	12		
--	---	----	--	--

3. Czym się pasjonował?

		7			
--	--	---	--	--	--

4. Jego ulubiony instrument to...

--	--	--	--	--

5. Kto zajmuje się obijaniem mebli?

					8	
--	--	--	--	--	---	--

6. W którym miejscu pałacu w roku 1766-68 dokonały się najistotniejsze przekształcenia?

	3				
--	---	--	--	--	--

1							
---	--	--	--	--	--	--	--

Herb- znak rozpoznawczo- bojowy, pełniący funkcję wyróżnika osoby stanu rycerskiego, później szlacheckiego, także rodziny, rodu.

7. Podaj nazwisko króla, którego Ogińscy gościli w Nieborowie?

	4						10			
--	---	--	--	--	--	--	----	--	--	--

8. Jak nazywał się murowany zajazd, który powstał przy drodze nieborowskiej?

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

9. Gdzie wyemigrował hetman po upadku konfederacji barskiej?

		9	13	
--	--	---	----	--

10. Imię księcia, któremu Ogiński sprzedał pałac w Nieborowie 1774 roku?

		6			
--	--	---	--	--	--

HASŁO:

1	2	3	4	5

6	7	8	9	10	11	12	13